DANMARKS STATISTIK

27. oktober 2020
HSU
Privatøkonomi og Velfærd

Referat fra 62. møde i kontaktudvalget for løn- og fraværsstatistik torsdag d. 18. juni 2020 kl. 10 (afholdt digitalt via Zoom)

Til Kontaktudvalget for løn- og fraværsstatistik

Akademikerne: Benn Vestergaard
Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU): Jan Limborg Madsen
Dansk Arbejdsgiverforening (DA): Lars Knudsen
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH): Lena Larsen
Medarbejder- og kompetencestyrelsen (MEDST): Rasmus Vesterlund og Rasmus Søland Jensen
Forhandlingsfællesskabet: Vibeke Pedersen
Ledernes Hovedorganisation: Andreas Enghoff
Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL): Kaj Jacobsen
HK: Morten Skov
Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA): Kirsten Lemming-Christensen
Finansministeriet: Jannie Kallesø Pedersen
Danske Regioner: Martin Møland Nielsen
Danmarks Statistik (DST): Maria Boye (formand), Carina Murray Elm, Charlotte Wind von Bennigsen, Birgitte Lundstrøm, Christian Törnfelt, Michèle Naur, Uwe Pedersen, Hege Hauglund (sekretær)

1) Velkomst og godkendelse af referat

Maria Boye bød velkommen til møde nr. 62 i *Kontaktudvalget for løn- og fraværsstatistik*. Hun gjorde opmærksom på, at dagsorden for mødet var blevet opdateret med et nyt punkt om Covid-19s betydning for statistikkerne, da Eurostat har fremsendt et papir som udstikker nogle retningslinjer for hvordan Covid-19 skal håndteres i statistikkerne.

Vedrørende referatet fra sidste mødet var der kommet en henvendelse fra **FH's repræsentant**, som gjorde opmærksom på at hun stod opgivet under forkert organisation, samt at det ikke var hende men **Forhandlingsfællesskabet repræsentant,** der havde haft en kommentar om indhentning af tal fra Statistikbanken. Rettelserne er indarbejdet i den seneste version af referatet, som er vedhæftet som bilag til dagens møde.

MEDST's repræsentant havde tre kommentarer til referatet. Den første kommentar handlede om, at der i forbindelse med første afsnit og diskussionen om bortvalidering i det standardberegnede lønindeks, manglede et spørgsmål fra dem om i hvilket omfang DST undersøgte bortfaldet i forbindelse med validering. Den anden kommentar handlede om, at der manglede en beskrivelse af den diskussion, der havde været i forbindelse med bortfaldsanalysen, hvor konklusionen var, at analysen i større grad skulle betegnes som en analyse af betydningen af bortfaldet som følge af valideringsmetoder end en reel dekomponeringsanalyse, hvor alle metodevalg blev undersøgt og målt.

Den tredje kommentar omhandlede diskussion af forslaget om at DST udarbejder et dokument, der opsummerer alle analyser og konklusioner som blev lavet i projektet. Her havde DST en kommentar, som manglede i referatet og som

handlede om, at nogle af de analyser der var lavet i projektet, var lavet på et indeks under udvikling, hvor der efterfølgende er truffet nogle metodiske valg, som gør, at man ikke nødvendigvis kan overføre resultaterne til det endelige standardberegnede lønindeks.

Maria Boye sagde, at DST vil forsøge at indarbejde kommentarerne i referatet, men at man nok ikke kommer til at ændre navn på dekomponeringsanalysen, da det er det, man kalder den internt i DST.

2) Meddelelser

Maria Boye kunne fortælle, at der er ansat en ny medarbejder i sektionen som bl.a. skal arbejde med tilbagemelding til virksomhederne og kønsopdelt lønstatistik.

Derefter fortalte hun, at medarbejdere i Danmarks Statistik den seneste periode har arbejdet hjemmefra, og at fokus dermed har været på at nå de vigtigste deadlines, især i forbindelse med offentliggørelser. Det har betydet at andre mindre presserende arbejdsopgaver er blevet nedprioriteret. En af dem er arbejdet med notatet om arbejdstid, som først vil blive en del af dagsorden til næste møde i udvalget, som ifølge planen skal afholdes til december.

Maria Boye kunne også fortælle, at DST her under Covid-19 hjemsendelses perioden har haft en meget praktisk tilgang til kommunikationen med og håndteringen af indberetninger fra virksomhederne. For eksempel har hårdt pressede virksomheder, som har henvendt sig til DST og hvor alle medarbejdere har været hjemsendt med løn, fået fritagelse i forhold til indberetning af det aktuelle kvartal. **Forhandlingsfælleskabets repræsentant** spurgte om DST vidste noget om, i hvilket omfang dette ville påvirke statistikkerne. Til dette svarede **Maria Boye,** at hun forventede, at det kun havde begrænset effekt på statistikkerne, da størstedelen af indberetningerne alligevel sker automatisk. Den statistik der formentlig vil være mest berørt datamæssigt, er øvrige arbejdsomkostninger, men denne statistik beregnes på en måde, som gør, at den er meget lidt sårbar over for denne type forhold.

Derefter uddybede **Maria Boye** den mail der var sendt til medlemmerne af Kontaktudvalget i februar måned, som handlede om at Finansministeriet har fået adgang til rådata på lønindeksene for perioden 4. kvartal 2015 til 4. kvartal 2019. Hun præciserede, at der var tale om ubehandlede data, men hvor der var sørget for pseudonymisering i forhold til cpr-nr, arbejdsgivermedlemsskab og store lønsystemer i det private. Der er desuden tale om en engangsleverance, og at data skal bruges til analyseformål.

Maria Boye kunne også fortælle, at der ikke har været tid til at lave en sammenfatning af analyserne og konklusionerne omkring det standardberegnede lønindeks under projektets udvikling og den efterfølgende dekomponeringsanalyse. Hun håbede, at der ville blive ressourcer til at kunne lave sammenfatningen inden årets udgang, men at det afhænger af, om der kommer andre opgaver på lønindeksene, da der p.t. kun er få medarbejdere med indgående kendskab til lønindeksene.

Dernæst orienterede **Maria Boye** om, at der er planer om at forbedre DISCO søgefunktionen på DST's hjemmeside, således at virksomhederne nemmere kan finde frem til de rigtige arbejdsfunktionskoder. Dette er et arbejde som vil foregå i samarbejde med DA og FA. **HK's repræsentant** tilbød i den forbindelse, at de gerne ville yde bistand i dette arbejde, da de også har været involveret i lignende projekter omkring DISCO tidligere. Til dette svarede **Maria Boye,** at hun

synes det var en udmærket idé, og at det godt kunne tænkes, at man også ville involvere de øvrige fagforeninger.

Maria Boye afsluttede punktet om meddelelser med at fortælle om den kommende revision af branchenomenklaturen, som mest sandsynlig vil finde sted samtidig med opdateringen af Nationalregnskabet og indarbejdelsen af FRIBS i erhvervsstatistikkerne, omkring år 2024. Hun vil afrapportere løbende omkring dette arbejde, men at det stadig diskuteres, hvordan man skal gribe arbejdet med opdateringen an.

3) Generel status for løn-, arbejdsomkostnings- og fraværsstatistikkerne

Udover at alle statistikker er udkommet til tiden, kunne **Maria Boye** fortælle, at DST ikke når at sende tilbagemeldinger til alle virksomheder, som var den egentlige målsætning i år. I stedet forventer hun, at der bliver sendt de sædvanlige tilbagemeldinger i forbindelse med den kønsopdelte lønstatistik, samt omkring 500 ekstra tilbagemeldinger.

Der var desuden en forsinkelse i udgivelsen af de internationale arbejdsomkostninger for 4. kvartal 2019, som hovedsageligt skyldtes, at tilbageholdte feriepenge for de timelønnede gav problemer i den danske LCI (Labour Cost Index) leverance til Eurostat. Udfordringen handlede om, at de tilbageholdte feriepenge for de timelønnede ikke altid blev indberettet af virksomheden, hvilket resulterede i et kraftigt fald i udviklingen i de danske arbejdsomkostninger. Dette blev der rettet op på, ved at der blev foretaget nogle håndholdte beregninger af feriepenge. Problemet gælder kun for LCI og ikke de nationale lønindeks, da feriepenge ikke indgår i det anvendte lønbegreb i de nationale lønindeks.

Når det gælder fravær, kunne **Maria Boye** fortælle, at DST havde undersøgt hvorvidt det var muligt at skifte kilde for barselsregistreringer i staten fra den årlige lønindberetning til barselsdagpengeregisteret. Det ville medføre, at kilden være den samme på tværs af alle sektorer, samtidig med at beregninger og indhold i tabellerne omkring barsel ville blive mere ens. Konklusionen var dog, at barselsdagpengeregisteret stadig ikke indeholder nok indberetninger vedrørende staten, til at den kan bruges til dette formål.

Derefter fortalte **Maria Boye,** at der var blevet afholdt et møde i LAMAS task force som undersøgte muligheden for forbedringer af den nuværende lovgivning omkring løn- og arbejdsomkostningsstatistikkerne i Eurostat, og som denne gang blev afholdt i DA's lokaler i København. Den vigtigste melding herfra er, at det nu ikke længere diskuteres, hvorvidt der skal indsamles data for de små virksomheder (1-9 medarbejdere), idet det er besluttet at de skal med, hvilket er noget vi skal forbedre os på at kommer til at ske, når den nye lovgivning træder i kraft om 3-4 år.

4) Status for kønsopdelt lønstatistik

Her kunne **Maria Boye** fortælle, at man bl.a. havde brugt mere tid på at foretage mere detaljerede rettelser, på baggrund af de henvendelser man har fået fra virksomhederne, efter at de har fået en tilbagemelding under Covid-19. Samtidig ser det ud til, at en del virksomheder har taget ved lære at de seneste års tilbagemeldinger som vedrører forkerte DISCO-koder, da denne type fejl forekommer langt mindre nu end tidligere. Når det gælder udviklingsarbejdet med at sende en foreløbig kønsopdelt lønstatistik ud i foråret, er dette skubbet til foråret 2021 som følge af mangel på ressourcer.

5) Ændring af ferieloven – hvordan løser vi det i statistikkerne

Til dette punkt refererede **Maria Boye** til notatet, som var sendt rundt til medlemmerne inden mødet, og understregede, at feriepengeproblematikken ikke har betydning for lønindekset, da feriepenge ikke indgår i lønbegrebet her.

For den årlige lønstatistik er udfordringen, at der for de timelønnede kun delvis bliver indberettet feriepenge, da mange virksomheder vælger at beholde feriepenge i virksomheden og først senere indbetale dem til Lønmodtagernes Feriefond. Konsekvensen af dette er, at der sker et fald i både bruttoindkomsten og feriepengebetalingerne for de timelønnede. Problemet kan løses ved at hente oplysninger fra e-indkomst registeret, da virksomhederne inden d. 31.12.2020 skal have indberettet de indefrosne feriepenge til e-indkomst. Der er nogle udfordringer med anvendelse af disse oplysninger, som dels handler om at fristen ligger sent og der dermed mangler en del indberetninger, og dels at registeret mangler oplysninger om lønmodtagere, som er startet i virksomheden efter d. 1.9.2019.

DA's repræsentant sagde, at de savnede, at der i papiret også blev taget stilling til, hvad overgangsordningen havde af betydning for de fastelønnedes feriepenge, hvor udbetalingen i april eller maj i år vil være langt lavere end normalt. Til dette svarede **Maria Boye,** at der for virksomheden sådan set ikke er ændring i lønomkostningerne forbundet med indefrysningen af feriepenge, det eneste der kan have betydning, er den eventuelle forrentning af pengene indtil de indbetales til Lønmodtagernes Feriefond. Men denne forventer man vil være af så ubetydelig størrelse, at det ikke er det værd at bruge tid på at indhente og indregne den i de samlede arbejdsomkostninger.

6) COVID-19's påvirkning af statistikkerne

Her forklarede **Maria Boye**, at papiret, som er sendt rundt til deltagerne i udvalget og som handler om Covid-19s påvirkning af statistikkerne, er foranlediget af nogle retningslinjer sendt rundt af Eurostat. I disse står det bl.a. forklaret, hvordan hjemsendelse og lønkompensation i forbindelse med Covid-19 skal registreres. Papiret til kontaktudvalget opridser hvad dette betyder for de enkelte statistikker, men der er også beskrevet mulige indirekte effekter som følge af Covid-19. Herefter gennemgik hun de vigtigste pointer fra papiret.

Maria Boye opfordrede deltagerne til at behandle og diskutere papiret internt i deres organisationer og melde tilbage, gerne skriftligt, inden næste møde i udvalget. Deltagerne må gerne melde tilbage på hvad deres behov og ønsker er, for hvordan Covid-19 skal eller ikke skal afspejles i statistikkerne, samt om der er andre effekter, som de mener mangler i papiret.

Hun kunne derefter fortælle, at der er forskellig praksis i det offentlige for, hvordan fravær/hjemsendelse i forbindelse med Covid-19 er registreret. Når det gælder den private sektor, er der den fordel, at man kan bruge data vedrørende lønkompensation til at kigge nærmere på hvordan virksomhederne har registreret fravær, i den periode de har fået kompensationen udbetalt for. Men dette kan først undersøges, når løndata for hele året 2020 indberettes i starten af januar 2021.

DA's repræsentant påpegede at lønstatistikkernes primære formål er, at kunne sammenligne løn på tværs af forskellige funktioner, geografi osv. Det er derfor heller ikke i brugernes interesse, at statistikkerne forstyrres af fravær i forbindelse med Covid-19, som i sidste ende vil gøre det svært at bruge og fortolke resultaterne. Han opfordrede DST til at korrigere for fravær i forbindelse med hjemsendelse, der hvor det kan lade sig gøre, således at resultaterne kan sammenlignes med de andre år, samt at der vil være mere kohærens lønstatistikkerne imellem. Til dette svarede **Maria Boye**, at det er noget DST er i gang med

at undersøge, da det også vil være godt at have en længere tidsserie. Men enkelte ting er det sværere at korrigere for, som fx strukturelle ændringer på arbejdsmarkedet og ændringer i fravær som følge af sygdom som kan være ændret under Covid-19.

Dernæst var der en kommentar fra **Forhandlingsfællesskabets repræsentant**, som ville vide, hvordan barsel håndteres i lønstrukturstatistikken. Til dette svarede **Maria Boye**, at virksomhederne skal indberette løn for medarbejdere på barsel og at det gælder både hvis de får udbetalt fuld eller nedsat løn. Derudover imputeres der barselsfravær for alle kvinder i den fødedygtige alder, hvilket er gjort siden statistikkens start. **Charlotte Von Bennigsen** præciserede, at den måde at håndtere det på kun gjaldt for det private. I det offentlige bruger man det, der bliver indberettet.

FH's repræsentant ville vide, om ikke der var en udfordring, hvis retningslinjerne fra Eurostat udstak nogle krav, som ikke blev efterfulgt i de nationale statistikker. Her svarede **Maria Boye**, at der kan være nationale forhold, som gør det forsvarligt at statistikkerne ikke altid lever fuldstændig op til indholdsbeskrivelserne fra Eurostat, men at enkelte ting, såsom at definitionen af præsterede timer i de internationale arbejdsomkostninger, skal overholdes.

Akademikernes repræsentant sagde, at for dem var det vigtigste at lønindeksene var konsistente over tid, og at resultaterne i højest mulig grad kun reflekterede de reelle økonomiske ændringer forårsaget af krisen. Men det var alligevel vigtigt at have fokus på sammenhængen mellem lønindeksene og lønstrukturstatistikken, men at han anerkendte, at det var en kompleks problemstilling. **MEDST's repræsentant** spurgte, om DST havde mulighed for at sætte lidt flere ord på, hvordan lønindekset reflekterer den substantielle ændring, der er sket inden for enkelte brancher, og hvad valideringsgrænserne i de to lønindeks betyder i den forbindelse?

Maria Boye fortalte, at de data som er kommet ind for 2. kvartal indtil videre viser, at en betydelig stor andel af virksomheder i enkelte brancher ryger uden for valideringsgrænserne i det implicitte lønindeks som følge af store ændringer i personalesammensætningen. I det standardberegnede lønindeks er billede lidt mere komplekst, da valideringen ikke sker på virksomhedsniveau, men sker på baggrund af en mere finfordelt opdeling af lønmodtagerne. Desuden laves der her ingen validering på ændring af antal medarbejdere i virksomhederne, men alene på lønudviklingen inden for detaljerede grupper af medarbejdere. Her supplerede **Hege S. Hauglund** med, at de to mest kritiske brancher ser ud til at være *Hoteller og restauranter* og *Kultur og fritid*, hvor omkring halvdelen af virksomhederne bortcensureres som følge af valideringsreglerne i det implicitte lønindeks. Det er ikke helt til at sige endnu, hvor meget der overlever i det standardberegnede lønindeks, og hvad de forskellige valideringsregler i sidste ende betyder for resultaterne.

Når det gælder retningslinjerne fra Eurostat uddybede **Uwe Pedersen**, at Covid-19 krisen er blevet håndteret med vidt forskellige foranstaltninger i de enkelte lande, som i sidste ende også vil påvirke resultaterne ret meget. **Maria Boye** tilføjede i den forbindelse, at det er planlagt, at der skal indsamles og udarbejdes en Labour Cost Survey for 2020. Eurostat er ved at undersøge, om denne skal skubbes til 2021, for at få et mere normalt år som bedre kan sammenlignes med andre år.

Til sidst opfordrede hun deltagerne til at sende deres bidrag til DST, og gerne i god tid inden næste møde, hvor papiret vil blive opdateret og komme på dagsorden igen.

7) Eventuelt

CFU's repræsentant deltog for sidste gang og der ville være en ny deltager fra organisationen næste gang. **Maria Boye** takkede repræsentanten for at have været en aktiv deltager. **CFU's repræsentant** takkede for dette, men kunne orientere om, at han muligvis også ville deltage til næste møde i udvalget.

Ellers var der ingen kommentarer og mødet blev hævet.